

ДЖЕЙМС С. А. КОРІ

••••• • ЕКСПАНСІЯ •

Книга 3

БРАМА АБАДДОНА

ЕКСПАНСІЯ:

І прокинеться Левіафан

Війна Калібана

Брама Абаддона

Cibola Burn

Nemesis Games

Babylon's Ashes

Persepolis Rising

Tiamat's Wrath

Leviathan Falls

ДЖЕЙМС С. А. КОРИ

•••••
ЕКСПАНСІЯ •

Книга 3

**БРАМА
АБАДДОНА**

James S. A. Corey, Abaddon's Gate.
Book Three of the Expanse
Copyright © 2013 by James S. A. Corey

Переклад з англійської *Олеся Петіка*

«Брама Абаддона» — третій роман із серії «Експансія» авторства американських письменників-фантастів Деніела Абрагама і Тая Френка, котрі прибрали псевдонім Джеймс С. А. Корі. За жанром цей твір, як, утім, і вся серія — доволі гармонійне поєднання «твердої» фантастики, космоопери, горору, політичного детективу і бойовика. Упродовж тисячоліть Земля була останнім рубежем досліджень і розширення людства. Згодом ми почали освоювати Марс, Пояс астероїдів та інші небесні тіла, однак наші амбіції обмежувалися Сонячною системою. Зараз усе знову змінюється. Перетравивши Ерос і провівши рік у пекельних умовах Венери, протомолекула, схоже, втілила кінцеву мету своєї програми — тепер за орбітою Урана зведено гігантське тисячкілометрове кільце. Поки військові блокують усі підступи до іншопланетного артефакту, а наукові флотилії обережно промацують його сенсорами, один поясанин-відчайдух проскакує всередину — і опиняється у беззоряному просторі по той бік.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

«Навчальна книга — Богдан», просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.
«Навчальна книга — Богдан», а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися:
т/ф (0352) 520 607; 520 548 office@bohdan-books.com

Інтернет-магазин «НК Богдан»:
www.bohdan-books.com mail@bohdan-books.com
т. (0352) 519 797, (067) 350 1870, (066) 727 1762
Електронні книги: www.bohdan-digital.com

Гуртові продажі: т/ф (0352) 430 046, (050) 338 4520
м. Київ, просп. Гагаріна, 27: т/ф (044) 296 8956; (095) 808 3279,
nk-bohdan@ukr.net

Інтернет-магазин «Дім книги»: dk-books.com
т. (067) 350 1467; (099) 434 9947

*Волтеру Джону Вільямсу,
котрий продемонстрував нам спосіб,
і Керрі Вон, котра підстраховувала,
аби ми не надто дали маху*

Пролог. Манео

Манео Юнг-Еспіноза (просто Нео для друзів удома на Церері) скоцюрбився в кокпіті крихітного кораблика, який подумки охрестив «І чо?». Минуло майже три місяці, і всього за якихось, може, годин п'ятдесят він увійде в підручники з історії. Два дні тому закінчилося їдло. З питва лишилося пів літра фільтрованих сцяк, котрі пройшли крізь його організм бозна-скільки разів. Усе, що можна відключити, він давно відключив. Реактор заглушив. Пасивне спостереження ще працювало, але жодних активних сенсорів. Єдине джерело світла — дисплеї терміналів. Вимкнено навіть підігрів ковдри, в яку він загорнувся, підіткнувши кутики під паски крісла, щоб та не з'їхала й не полетіла геть. Мовчали загальний і вузькопроменевий передавачі; транспондер корабля Нео розплавив іще до того, як вималював на його корпусі ім'я. Не для того він летів у цю далечінь, щоби випадкова мітка на радарі змусила флотилії нашорошити вуха.

Усе, що потрібно робити в ці п'ятдесят годин — чи навіть менше, — не видавати себе. Ну й не вгатитись у що-небудь випадково, але тут уже *Діо* мусив спрямувати його своїми *лас манос*.

У підпільні кола пращників він увійшов завдяки кузині Евіті. Це сталося три роки тому, якраз перед його п'ятнадцятиліттям. Нео байдикував у сімейній норі: вже вчетверте за місяць прогулював уроки, поки тривала мамина зміна на водоочисній станції, а тато проводив нараду підлеглої йому групи нагляду за мережею. Коли система оголосила про гостей перед вхідними дверима, хлопець очікував на візит зі школи й нотацію за те, що забиває на навчання. Натомість там стояла Евіта.

На два роки старша за нього, донька маминої сестри. Справжня поясанка. Тіло таке ж довге й худорляве, як у нього самого, але *звідти*. А ще Нео запав на Евіту з першого погляду. Мріяв у снах, як вона перед ним роздягається, як вони цілуються, усяке таке. Аж ось вона перед ним стоїть, а в норі — більш нікого. Не дивно, що серце закалатало втричі швидше, ніж звичайно, коли він відчиняв двері.

— Еса, братовчече, — усміхнулася вона, киваючи однією рукою.

— Хой, — озвався він, щосили напускаючи на себе крутий і безтурботний вигляд. Як і вона, Нео виріс у космічному мегаполісі, яким була Церера, але низька й кремезна статура його батька видавала в ньому землянина. Як і вона, Нео мав повне право на космополітичну поясанську говірку, проте в Евіті це звучало природно. Нео ж почувався наче в чужій одежі, коли вимовляв ці слова.

— Їдні койо гопають на портсайд. Сільвештарі Кампос вернувся, — у Евіті були пухкі блискучі губи, а ще її стегно звабливо вигиналося. — Ти міт мір?

— Ке но? — відказав тоді Нео. — Однаково нічим ся зайняти.

Лише потім він допетрав, чому кузина його кликала — бо ж Міла Сана, трохи молодша за нього й вельми незугарна марсіянка, щось собі придумала, і всім кортіло потішитися з видовища, як потворна внутрячка щирить зубки до напівкровки. Але йому було вже байдуже. Він познайомився з Сільвештарі Кампосом, і йому розповіли про пращників.

Діло було таке: їден койо десь мутить судно. Мож', підбира брухт. Чи клепає сам. Або й, певно траплялося й таке, десь цупить. Не тре' більшого, ніж реактивний двигунець, крісло-коліска, ну й ще достатній запас о-два та аш-два-о. Але мусиш ретельно розрахувати траєкторію. Двигунець без епштейна пожирає тверде тіло такими темпами, що ти нікуди не дістанешся — хіба що на буксир візьмуть. Штука в тому, щоби дати тягу — найкращі дають тягу тільки один раз — і вийти на грав-маневр, всмоктавши трохи кінетичної енергії обертання планети чи супутника, а тоді на цьому поштовху летіти вглиб скільки летиться. Слід ще подумати, як вернутись домів і не скопититися. За всіма цими обгородками можна вболівати через подвійно зашифровану криптомережу, не гіршу за підпільні канали «Локи грегі» чи «Золотої віти». Цілком можливо, саме вони цим усім і заправляли. Збіса протизаконно, але на ставках можна казково нажитися. Смертельно небезпечно, але в цьому й фішка. А якщо ти вертаєшся живим, тебе всі знають на ім'я. Можеш завалюватися на будь-яку тусу, де тобі наливатимуть досхочу, заглядатимуть у рота, що б ти не верз, а Евіта Юнг' не відпихатиме, коли ти незграбно покладеш руку на її праву цицьку.

Отак-от Нео, якому було завжди і все байдуже, підчепив амбіцію.

***

— Люди мусять усвідомити, що Кільце не магічне — вела далі марсіянка. Упродовж останніх місяців Нео вбив безмір часу за переглядом трансляцій про Кільце, і ця дівка йому подобалася найбільше з усіх. Нічогенька на вигляд. Приємна вимова. Не така груба статура, як у землян, але й не зовсім поясанська. Як і в нього самого. — Ми

його поки не розуміємо, і, певно, не зрозуміємо навіть через десятиліття. Але за останні два роки ми здійснили кілька революційних проривів у дослідженні матеріалів. Це наш найбільший технологічний стрибок із часів винайдення колеса. За десять чи п'ятнадцять років у наші повсякденні життя уже ввійдуть винаходи, пов'язані зі спостереженням за протомолекулою, і вона...

— Плід. Гнилого. Дерева, — урвав її старий зморшкуватий койо, що сидів поряд. — Люди мусять усвідомити, що все це — здобутки геноциду. Злочинці, чудовиська із «Протогену» й «Мао-Квіковські» випробовували цю зброю на невинних, з чийх смертей усе й почалося. Якщо ми з цього отримуємо зиск, ми — співучасники.

Картинка перемкнулася на модератора дискусії, котрий усміхався й кивав до зморшкуватого діда.

— Раббі Кімбле, — заговорив модератор. — Ми вступили в контакт із, без сумніву, іншопланетним артефактом, який заволодів станцією Ерос, а тоді рік варився в пекельних умовах Венери, аби збудувати масивну флотилію, полетіти за орбіту Урана й сконструювати там кільце діаметром у тисячу кілометрів. Ви не можете стверджувати, що ці факти слід ігнорувати лише з моральних міркувань...

— Експерименти Гімплера в Дахау, завдяки яким дослідження гіпотермії... — почав був старий койо, підносячи палець догори, але тепер марсіянська краля урвала його словесний потік.

— А давайте залишимо середину двадцятого століття в минулому? — її усмішка наче промовляла *«я дружньо налаштована, але стули, будь ласка, пельку»*. — Ми тут не обговорювати космічних нацистів зібралися. Ми переживаємо найважливішу подію в історії людства. «Протоген» чинив жажливі речі, але їх було покарано. Тепер ми мусимо...

— Не *космічних* нацистів! — заволав зморшкуватий. — Нацисти не прийшли з *космосу*. Вони серед нас. Вони — чудовиська, породжені найгіршими проявами нашої людської натури. Отримуючи зиск із їхніх здобутків, ми *легітимізуємо* той шлях, яким до них прийшли.

Дівчина закотила очі, а тоді звернула благальний погляд на модератора. Той стеновав плечима, від чого дідуган завівся ще лютіше.

— Кільце вводить нас у спокусу до гріха, — у куточках рота старого зібралися краплі білої слини, які відеоредактор вирішив не ретушувати.

— Ми не знаємо, що воно таке, — заперечила краля. — Враховуючи, що протомолекула цілилася в прадавню Землю, населену одноклітинними організмами, а потрапила на Венеру й отримала на порядки складніше поживне середовище, Кільце, напевно, взагалі

не відповідає первісному задуму. Але я точно можу сказати, що спокуса і гріх тут ні до чого.

— Людські жертви. Це ти називаєш «поживним середовищем»? Понівечені тіла невинних!..

Нео заглушив звук і якийсь час просто дивився, як вони жестикулюють одне на одного.

Кілька місяців пішло на розробку траєкторії «І чо?», а потім він чекав на момент, коли Юпітер, Європа і Сатурн стануть на потрібні місця. Вікно запуску настільки вузьке, що простіше зіграти в дартс і прибити крильце плодової мушки до дошки, розташованої за пів кілометра. Найдовше він морочився з Європою. Повз супутник Юпітера, а тоді вниз до газового гіганта, ледве не гальмуючи об його атмосферу, а тоді у довгу мандрівку до Сатурна, щоб пожитися дрібною його орбітальною швидкістю й мчати далі в п'ятьм — не прискорюючись, але рухаючись швидше, ніж будь-хто смів очікувати від переkleпаного поясанського стрибунця. Щоб через мільйони кеме у вакуумі влучити у яблучко, менше за дірку в машинній дупі.

Нео уявляв видовжені лица капітанів усіх тих наукових та військових бортів, що припаркувалися довкола Кільця, коли дрібний кораблик без транспондера вигулькне на балістичній траєкторії нізвідки й прошмигне через кільце на ста п'ятдесяти тисячах кілометрів за годину. Тоді Нео муситиме діяти швидко. Пального недостатньо, щоби погасити всю швидкість, але принаймні він заповільниться достатньо, щоб його зміг підібрати рятувальний корабель.

Вони, звісно, впають термін. Може, навіть років зо два, якщо суддя встане не з тієї ноги. Але діло того варте. Одні лиш повідомлення через криптомережу від друзів, котрі за ним слідкували й усе більш злагодженим хором чудувалися — *«йой, трясця, у тебе справді може все вигоріти»* — того варті. Він увійде в підручники з історії. Навіть за сотню років люди згадуватимуть чувака з найміцнішими у всесвіті яйцями, який наважився на такий відчайдушний гравітаційний маневр. Він місяцями будував «І чо?», ще більше провів у космосі, а потім іще більше втратить у тюряхці. І не шкодуватиме. Бо житиме вічно.

Двадцять годин.

***

Найбільша небезпека — армада, що взяла Кільце в облогу. Флоти Землі й Марсу кілька місяців тому так віддухопелили один одного, що тепер нагадували старих рипучих дідів — але зараз кинули

майже всі сили, які лишалися, до Кільця. Ну чи, може, хтось і крутився коло внутрішніх планет, але на тих Нео було байдуже. Два чи три десятки великих військових кораблів напружено зиркали один на одного, поки геть усі наукові судна Сонячної системи вдивлялися, вслухалися й обачно просувалися всього за якихось пару тисяч кеме від Кільця. Уся потуга військового флоту спрямована на те, щоб ніхто не торкався. Усі боялися, геть усі. Але навіть попри те, що у порівняно невеликий клаптик космосу перед лицем Кільця завширшки всього в тисячу кілометрів набилося стільки металу й кераміки, шанси зіткнутися з кимось були мінімальні. Ніщо завжди набагато більше за щось. Але навіть якщо на шляху Нео й опиниться котрийсь із кораблів тієї армади, то поясанин не проживе достатньо довго, аби розхвилюватися. Тож нехай цим Пресвята Діва опікується, а він налаштуватиме високошвидкісну камеру. Усе має статися настільки швидко, що про влучання в ціль він матиме змогу впевнитися тільки згодом, аналізуючи дані. Тому треба потурбуватися про належний запис. Він увімкнув передавачі.

— Хой, — мовив він до об'єктива. — Тут Нео. Соло Нео, кеп і 'кіпаж суверен-поясанського боліду «І чо?». Помисліть. Шість годин до найгучнішої приключки від сотворення Адама. Ес па мі мама, солоденькій Софі Брюн, та Ісусу Спасителю. Пильнуйте. Моргнете, і вже все, ке са?

Передивився запис. Оце лайняний у нього вигляд. Певно, є ще час — зголоти цю щурячу борідку і бодай зібрати волосся на потилиці. Тепер Нео шкодував, що нехтував щоденними тренуваннями — бо ж плечі, як у курчати. Та що вже вдієш... Хоча, можна погратися з кутом камери. Корабель на чистій балістиці. Жодної тобі тяги чи гравітації прискорення, які зіпсують кадр.

Він випробував іще дві перспективи, поки не вдовольнив власне его, а тоді перемкнувся на зовнішні камери. Вступ тривав трохи більше десяти секунд. Він почне трансляцію за двадцять секунд до, і дасть зовнішні камери, щойно закінчить говорити. Тисяча кадрів на секунду — і все одно є ризик не зафіксувати Кільце на жодному з них. Лишалось сподіватися на краще. Навіть якби швидша камера існувала, йому вже її не роздобути.

Нео допив рештки води й пожалкував, що не запас більше їжі. Тюбик протеїнового місива зайшов би зараз на ура. Та скоро все це минеться. Він сидітиме на гауптвахті марсіянського чи землянського корабля, матиме пристойний туалет, питну воду і арештантську пайку. Він майже з нетерпінням на це очікував.

Сплячий термінал зв'язку прокинувся й пискнув, сповіщаючи про вузькоспрямований промінь. Нео відкрив канал. Судячи з шифрування, хтось користується криптомережею — але повідомлення надіслане достатньо давно, аби його тут наздогнати. Схоже, не тільки Нео кортить похизуватися.

Евіта вродлива, як і раніше — хоча, порівняно з часом, коли він почав збирати гроші й брукт на будівництво «І чо?», більше схожа на дорослу жінку. Років за п'ять вона перетвориться на тітку. Утім, Нео все одно буде за нею впадати.

— Еса, братовчедо, — привіталася вона. — Погляди всіх. Тода ауге. І мої.

Вона усміхнулася, і у Нео на мить промайнула думка, що вона зараз задерє перед ним сорочку. На удачу. Канал урвався.

Дві години.

***

— Повторюю, говорить марсіянський фрегат «Люсьєн» до невідомого судна, що наближається до Кільця. Відповідайте негайно, або ми відкриваємо вогонь.

Три хвилини. Зарано звернули увагу. Ще цілих три хвилини лету до Кільця, а він розраховував zostаватися непоміченим, поки не залишиться одна.

Нео прокашлявся.

— Нащо це, ке са? Ноу нід. Говорить «І чо?», гонщик зо станції Церера.

— «І чо», ваш транспондер вимкнено.

— Згорів, ага? Тре' з ним поміч.

— Ваше радіо працює, але я не чую аварійного сигналу, «І чо».

— Не аварія, — Нео розтягував кожен склад, сподіваючись виграти дорогоцінні секунди. Аби лиш вони продовжували розмову. — Та лиш балістика. Реактор можу запустити, та це займе кілька хвилин. Підійдете, допоможете, ага?

— Ви перебуваєте в забороненій зоні, «І чо».

На цих словах Нео відчув, як його губи самі розтягуються в посмішку.

— Не завдам шкоди, — запевнив він. — Не завдам шкоди. Здаюся. Просто мушу сповільнитися. Запускаю реактор за пару сек. Не сціть.

— У вас десять секунд на те, щоб змінити траєкторію геть від Кільця, інакше ми відкриємо вогонь, «І чо».

Це скидалося на перемогу. Йому вдалося. Він поцілів у Кільце, і вони в штани напудили зі страху. Одна хвилина. Нео почав розігрівати реактор. Тепер він навіть уже не бреше. Усі корабельні сенсори почали цикл запуску.

— Не стріляйте! — благав він, водночас жестами імітуючи мастурбацію. — Пане, будь ласка, не стріляйте в мене. Сповільнююсь, як тільки можу.

— П'ять секунд, «І чо».

До Кільця тридцять секунд. Екран підсистеми «друг-ворог» увімкнувся разом з рештою корабля. Люсьєн проходив за небезпечної близькості. Може, сімсот кеме. Не дивно, що його помітили. На такій відстані «І чо» мусив запалити їхні термінали немов різдвяну гірлянду. Просто не пощастило.

— Можете стріляти, та я сповільнююсь, як тільки можу.

Пролунав сигнал тривоги. Дві нові точки з'явилися на екрані. *Іхо де пута* все ж випустив торпеди.

П'ятнадцять секунд. Він устигне. Увімкнув трансляцію із зовнішніх камер. Кільце десь по курсу. Але тисяча кілометрів — надто мало, а саме воно — надто темне, аби його можна було розрізнити неозброєним оком. Перед поглядом відкривався лише зоряний обшир.

— Не стріляйте! — гукнув він до марсіянського фрегата. — Не стріляйте!

Три секунди. Але торпеди швидко наздоганяють.

Одна секунда.

Усі зорі зникли в одну мить.

Нео постукав по екрану. Нічого. Підсистема «друг-ворог» мовчить. Нема фрегата. Нема торпед. Нема нічого.

— А ось це, — сказав він у порожнечу, — вельми дивно.

Щось на екрані зблиснуло блакитним, і він присунувся ближче, наче за кілька сантиметрів від екрана все стане зрозуміло.

Давач, що реєстрував надмірні перевантаження, спрацював за п'ять сотих секунди. Запрограмована тривога зреагувала ще за три соті, пускаючи струм до червоних світлодіодів і динаміка з сиреною. Маленький екранчик на консолі потребував надповільні пів секунди, щоби сформувати зображення й видати попередження про гальмування в дев'яносто дев'ять *g*. На той час Нео вже зійшов на червонясту плямку в кокпіті — імпульс вирвав його з крісла й жбурнув крізь екран, розмазавши об дальню перегородку швидше, ніж бодай один нейрон устиг пустити сигнал через синапс. А потім корабель іще довгі п'ять секунд стогнав і тріщав. Він не заповільнювався — його заповільнювали.

У незайманій темряві зовнішні камери продовжували працювати, транслуючи кожної секунди тисячу кадрів порожнечі.

Але потім — іще чогось іншого.